

Środa, 7 lutego 2018 r.

P8_TA(2018)0030

Przegląd porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie nowelizacji Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską (2017/2233(ACI))

(2018/C 463/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję Konferencji Przewodniczących z dnia 5 października 2017 r.,
- uwzględniając wymianę pism między przewodniczącym i przewodniczącym Komisji, zwłaszcza skierowane przez tego ostatniego pismo z dnia 2 października 2017 r., w którym zgadza się on na projekty propozycji przedstawione przez przewodniczącego w dniu 7 września 2017 r.,
- uwzględniając Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską oraz projekty poprawek do tego porozumienia ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 10 ust. 1 i 4 oraz art. 17 ust. 3 i 7 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), a także art. 245 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 295 TFUE,
- uwzględniając program prac Komisji na 2017 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie deklaracji komisarzy o braku konfliktu interesów – wytyczne ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2017 r. w sprawie rozliczalności, przejrzystości i rzetelności w instytucjach UE ⁽⁶⁾,
- uwzględniając projekt decyzji Komisji z dnia 12 września 2017 r. w sprawie kodeksu postępowania dla członków Komisji Europejskiej, zwłaszcza jego art. 10 dotyczący udziału w europejskich strategiach politycznych podczas kadencji,
- uwzględniając aktualizację badania Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Wewnętrznej zatytułowanego „The Code of conduct for Commissioners – Improving effectiveness and efficiency” [Kodeks postępowania komisarzy – poprawa efektywności i skuteczności],
- uwzględniając art. 140 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0006/2018),

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.

⁽²⁾ Komunikat Komisji z dnia 25 października 2016 r. „Program prac Komisji na rok 2017. Na rzecz Europy, która chroni, wspiera i broni” (COM(2016)0710).

⁽³⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 7.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0477.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0049.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0358.

Środa, 7 lutego 2018 r.

- A. mając na uwadze, że art. 10 ust. 1 TUE stanowi, że podstawą funkcjonowania Unii jest demokracja przedstawicielska oraz że Komisja jako organ wykonawczy Unii odgrywa zasadniczą rolę w funkcjonowaniu Unii;
- B. mając na uwadze, że art. 10 ust. 3 i art. 11 TUE przyznają każdemu obywatelowi Unii prawo do uczestniczenia w demokratycznym życiu Unii,
- C. mając na uwadze, że art. 17 ust. 3 TUE przewiduje, że Komisja jest całkowicie niezależna w wykonywaniu swoich zadań, a członkowie Komisji są wybierani ze względu na swe ogólne kwalifikacje i zaangażowanie w sprawy europejskie spośród osób, których niezależność jest niekwestionowana, i nie zwracają się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej ani ich od nich nie przyjmują;
- D. mając na uwadze, że celem projektów poprawek jest zastosowanie zasad demokratycznych przy wyborze przewodniczącego Komisji, zgodnie z art. 17 ust. 7 TUE;
- E. mając na uwadze, że projekty poprawek umożliwiają członkom Komisji kandydowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego bez składania rezygnacji z pełnionej funkcji;
- F. mając na uwadze, że powszechną praktyką w państwach członkowskich jest, iż członkowie rządu kandydują w krajowych wyborach parlamentarnych, nie musząc rezygnować z zajmowanego stanowiska;
- G. mając na uwadze, że projekty poprawek umożliwiają także europejskim partiom politycznym wyznaczenie członków Komisji na głównych kandydatów („Spitzenkandidaten”) na stanowisko przewodniczącego Komisji;
- H. mając na uwadze, że Parlament już wyraził poparcie dla procesu wyznaczania głównych kandydatów, o czym wyraźnie mowa w Traktacie, w swoim wniosku o nowelizację Aktu dotyczącego wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich⁽¹⁾;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z art. 10 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej partie polityczne na poziomie europejskim przyczyniają się do kształtowania europejskiej świadomości politycznej; oraz mając na uwadze, że art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 1 TUE rozszerzają tę funkcję na obywateli i stowarzyszenia przedstawicielskie,
- J. mając na uwadze, że projekty poprawek wprowadzają także niezbędne gwarancje ochrony przejrzystości, bezstronności, poufności i kolegalności, które to zasady mają zastosowanie do komisarzy startujących w kampanii wyborczej;
- K. mając na uwadze, że projekty poprawek zobowiązują przewodniczącego Komisji do informowania Parlamentu o środkach podjętych w celu zagwarantowania poszanowania zasad niezależności, uczciwości i roztropności zapisanych w art. 245 TFUE oraz w kodeksie postępowania członków Komisji Europejskiej, w przypadku gdy komisarze startują jako kandydaci w kampaniach wyborczych do Parlamentu Europejskiego;
- L. mając na uwadze, że projekty poprawek stanowią, że członkowie Komisji nie mogą wykorzystywać zasobów ludzkich ani materialnych Komisji do działań związanych z kampanią wyborczą;
1. przypomina, że przewodniczący Komisji będzie wybierany przez Parlament Europejski na wniosek Rady Europejskiej, przy uwzględnieniu wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego i po przeprowadzeniu odpowiednich konsultacji, w związku z czym, podobnie jak w 2014 r., europejskie partie polityczne będą musiały wysunąć głównych kandydatów („Spitzenkandidaten”), aby zapewnić europejskim obywatelom kandydatów do wyboru na przewodniczącego Komisji Europejskiej podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego;
 2. przypomina, że proces wyznaczania głównych kandydatów odzwierciedla równowagę instytucjonalną między Parlamentem a Radą Europejską, zgodnie z postanowieniami traktatów; podkreśla ponadto, że ten kolejny krok w umacnianiu parlamentarnego wymiaru Unii jest zasadą, której nie można odrzucić;
 3. podkreśla, że nie zgadzając się na proces wyznaczania głównych kandydatów, Rada ryzykowałaby również przedstawienie Parlamentowi do zatwierdzenia kandydata na przewodniczącego Komisji, który nie uzyskał wystarczającej większości parlamentarnej;

⁽¹⁾ Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do decyzji Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, s. 1.) zmienionej decyzją Rady 93/81/Euratom, EWWiS, EWG (Dz.U. L 33 z 9.2.1993, s. 15.) i decyzją Rady 2002/772/WE, Euratom (Dz.U. L 283 z 21.10.2002, s. 1).

Środa, 7 lutego 2018 r.

4. obawia się, że Parlament Europejski będzie gotów odrzucić w procedurze mianowania przewodniczącego Komisji każdego kandydata, który nie został wyznaczony jako główny kandydat przed wyborami do Parlamentu Europejskiego;
5. uważa, że proces wyznaczania głównych kandydatów sprzyja również przejrzystości, ponieważ kandydatów na stanowisko przewodniczącego Komisji podaje się do wiadomości publicznej przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, a nie po nich, jak miało to miejsce uprzednio;
6. podkreśla, że proces wyznaczania głównych kandydatów umacnia świadomość polityczną obywateli europejskich przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, a także polityczną legitymację zarówno Parlamentu, jak i Komisji dzięki połączeniu odnośnych wyborów bardziej bezpośrednio z wyborem głosujących; w związku z tym uznaje istotną wartość dodaną zasady wyznaczania głównych kandydatów w dążeniu do umocnienia politycznego charakteru Komisji Europejskiej;
7. uważa, że legitymacja polityczna Komisji zostałaby wzmocniona, gdyby na członków Komisji wyznaczano większą liczbę wybranych w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego;
8. przypomina, że przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. wszystkie duże europejskie partie polityczne przeprowadziły proces wyznaczania głównych kandydatów, wskazując swojego kandydata na przewodniczącego Komisji, oraz że odbyły się publiczne debaty kandydatów, co dało początek konstytucyjnej i politycznej praktyce, która odzwierciedla równowagę międzyinstytucjonalną przewidzianą postanowieniami traktatów;
9. uważa, że proces wyznaczania głównych kandydatów w 2014 r. okazał się sukcesem, i podkreśla, że wybory do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. będą okazją do umocnienia zwyczaju wykorzystywania tej praktyki;
10. zachęca europejskie partie polityczne do wyznaczania ich własnych „Spitzenkandidaten” w drodze otwartego, przejrzystego i demokratycznego współzawodnictwa;
11. uważa, że projekty poprawek są zgodne z art. 10 ust. 1 i art. 17 ust. 7 TUE, i z zadowoleniem przyjmuje je jako ulepszenie umacniające proces demokratycznego wyboru przewodniczącego Komisji Europejskiej;
12. przyjmuje do wiadomości wejście w życie zmienionego kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej, który ma na celu uściślenie obowiązków komisarzy, zarówno w trakcie sprawowania tej funkcji, jak i po jej zakończeniu; przypomina opinie już wyrażone przez Parlament Europejski, zwłaszcza w odniesieniu do okresu karencji po zakończeniu sprawowania urzędu, przejrzystości, mianowania niezależnej komisji etycznej i udziału w kampaniach wyborczych w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
13. uważa, że istotne jest, by ująć w kodeksie postępowania członków Komisji rygorystyczne standardy dotyczące przejrzystości, bezstronności i gwarancji, aby uniknąć wszelkich ewentualnych konfliktów interesów w odniesieniu do członków Komisji biorących udział w kampanii wyborczej;
14. przypomina zwłaszcza swój apel o trzyletni okres karencji mający zastosowanie do członków Komisji po zaprzestaniu pełnienia urzędu;
15. zatwierdza poprawki do Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską, załączone do niniejszej decyzji;
16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do podpisania poprawek wraz z przewodniczącym Komisji i zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji wraz z załącznikiem Komisji oraz do wiadomości Rady i parlamentów państw członkowskich.

Środa, 7 lutego 2018 r.

ZAŁĄCZNIK

Porozumienie między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską zmieniające pkt 4 Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską

(Tekst tego załącznika nie został powtórzony w tym miejscu, ponieważ odpowiada on porozumieniu opublikowanemu w Dz.U. L 45 z 17.2.2018, s. 46.)
